

Budapest

József-körút 29. sz.

A KITARTÁS

KÖLCSÖNÖSEN SEGÉLYEZŐ EGYESÜLET HETILAPJA

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben és vidéken postaküldéssel12 korona.
Az előfizetők baleset általi halál, állandó vagy részleges munkaképtelenség esetére a *Nemzeti Baleset Biztosító Részvénytársaságnál* 2000 koronára vannak biztosítva.

A »Kitartás« című jótékonyági egyesület alapszabályait a nagymagyar királyi Belügyminiszterium 48.314.900. szám alatt jóváhagyta.

Az egyesület igazgatósága:

Elnök: *benedekfalvi Dr. Luby Gyula* máv. titkár és ügyész.
Igazgatók: *Kubik Béla* orsz. képviselő, *Fábián Lajos* mérnök, *Ilkey László* székesfevárosi hiv. főnök, *Dr. Bankos Károly* máv. f., *Vécsey Frigyes* máv. altiszt, *Horváth István* mozdonyfőszerező.

Az egyesület tagjait illető kedvezmények.

A tagsági jogosultság első évében:

a) Baleset folytán bekövetkező halál esetén 2000 korona baleseti segélyben.
b) Baleset folytán beállott teljes vagy részleges munkaképtelenség esetén a tag 2000 korona arányában egy meghatározott százalék szerinti összeggel kárpótolatik.

A második évben:

a) Baleset elleni biztosításban, úgy mint az első évben.
b) Ha a tag elhal, az általa a belépéskor megnevezett kedvezményezettnek 500 korona halálzási segély fizetetik.
c) Ha a tag neje elhal, a férjnek 300 korona halálzási segély fizetetik.
d) Ha a tag 4 héten túl beteg, 6 héten át hetenkint 10 korona beteg-segélyre tarthat igényt.

A harmadik évben:

a) Baleset elleni biztosításban, úgy mint az első és második évben.
b) Ha a tag elhal, a tag által a belépéskor megnevezett kedvezményezettnek 1000 korona halálzási segély adatik.
c) Ha a tag neje elhal, a férjnek 300 korona fizetetik.
d) Ha a tag 4 héten túl beteg, 6 héten át hetenkint 10 korona beteg-segélyre tarthat igényt.

A negyedik évtől kezdve:

a) Baleset elleni biztosításban, úgy mint az első, második és harmadik évben.
b) Ha a tag elhal, a tag által a belépéskor megnevezett kedvezménye-

zettnek 2000 korona halálzási segély fizetetik ki.

c) Ha a tag neje elhal, a férjnek 500 korona fizetetik.

d) Ha a tag 4 héten túl beteg, hetenkint, 6 héten át, 10 korona beteg-segélyre tarthat igényt.

Ezek képezik a biztosítottaknak *A)* csoportját, míg azok, akik a *B)* csoportba óhajtanak belépni, az itt felsorolt pénzbeli kedvezményeknek csupán felét kapják.

Ezen kedvezmények ellenértéke fejében az utóbbi csoportba belépők az első évben havi két korona, a második évtől kezdve havi 2 korona 50 fillér tagsági díjat, az *A)* csoportba belépők pedig az első évben szintén havi 2 korona, a második és a következő években havi 5 korona tagsági díjat fizetnek.

Ezen kedvezményekben a tagok mindaddig részesülnek, amíg az egyesület tagjai maradnak; a balesetbiztosítás azonban a 60 éves életkor betöltése után megszűnik.

Azok, kik az egyesületbe való belépéskor már 45-ik életévüket elérték, a fent felsorolt kedvezményeknek csak felét kapják.

Aki 55-ik életévét elérte, az egyesületbe fel nem vétetik.

Mindezeneken felül úgy az *A)*, mint a *B)* csoportba tartozó tagoknak a következő kedvezményekre van igényük:

Peres és perenkívüli ügyekben csupán a készkiadások felszámítása mellett ügyvédi képviselőben részesülnek.

A »Kitartás« című hetenkint megjelenő lapot díjtalanul kapják.

Az egyesület minden egyes tagja 60 éves koráig állandóan biztosítva van baleset ellen.

Minden baleset, megtörténte után legkésőbb 24 óra alatt, okvetlenül bejelentendő.

EGYESÜLETI ÜGYEK.

Az új tisztikar. Egyesületünk vezetősége mindazon tagokat, akik a május 19-iki közgyűlésen egyesületi tisztségre választottak volt meg, ezen megválasztásukról írásban is értesítette. Ezuttal még arra kéri fel őket, hogy az egyesületnek ügyeitőlük telhető módon támogassák; azok iránt úgy érdeklődjenek, ahogyan ezt tőlük társaik, akik őket bizalmukkal megajándékozták, méltán elvárhatják; a választmányi üléseket szorgalmasan látogassák; az egyesület vezetőségét jóindulatukkal támogassák és annak mindenben kezére járjanak, hogy az egyesület mennél hamarabb virágzásának tetőfokára jusson.

Szivleljék meg azt, hogy ez a bizalom mindenképen kitüntetés reájuk nézve, amely kitüntetés azonban becsületbeli kötelességekkel jár. Aki teheti, tegyen eleget ezeknek a kötelességeknek, ha nem is mindenkor személyes megjejenéssel — mert ezt a választmány vidéki tagjaitól kivánni nem lehet — de minden esetre az egyesület ismertetésével, új tagok megnyerésével, az egyesület érdekeit érintő ügyek felkarolásával és közlésével. Aki mindezt nem teheti, vagy nem akarja megtenni, közölje ennek okait az egyesület vezetőségével, hogy módunkban legyen a fenforgó akadályokat elhárítani.

Az első esztendei tagság. Kérdés intéztetett hozzánk, hogy miért van az, hogy az egyesületünkbe belépő tagok csak a második év kezdetével lépnek tagsági jogosultságukba? Miért nem mindjárt, és hogy mi alapja, mi célja van ezen intézkedésnek?

Hát ennek egyedüli oka abban rejlik, hogy a mi egyesületünk a belépő tagok egészségi állapotát nem vizsgálja és nem vizsgálathatja meg mindenféle orvos-szakértőkkel, mint ahogyan azt a többi biztosító-intézetek teszik. Így pedig lépten-nyomon ki lennénk téve annak a veszedelemnek, hogy *beteg* emberek jelentkeznenek tagsági felvételre az ország legtávolabb zugaiból is, akiknek állapotát mi nem ellenőrizhetnők és akik egy-két vagy néhány havi tagsági díj befizetése után elhalálozván, nagy pénzébe kerülnének az egyesületnek, jobban mondva a tagtársaknak.

Aki azonban egy esztendeig elél baj, betegség nélkül, aki ezt az egész, mondhatnánk próbaévet, zavartalanul kibírja, arról feltételezhető, hogy nem azért lépett be tagnak, mert már érzi a halál szelét, és siet azt ilyen módon értékesíteni az örökösei javára. Annak még hosszabbra vannak megszabva az ő napjai.

Ezért kell minálunk ez a próba-esztendő.

Segélyezések kimutatása.

Halálozási segélyek.

Lapunk 21. számában kimutatott segélyösszeg 8000 korona.

Balesetsegélyek.

Lapunk 21. számában kimutatott segélyösszeg 11.026 korona 66 fillér

Betegsegélyek.

Lapunk 21. számában kimutatott segélyösszeg 3655 korona.

Ujabb segélyek:

1328. Darányi Ferencz, máv. kapus, Budapest, keleti p. u.	15 korona.
1117. Béla József, váltóór, Kézdi-Vásárhely	60 »
1454. Benkő Mátyás, gépmunkás, Budapest, máv. gépgyár	5 »
1580. Frankovič János, máv. munkás, Fiume	15 »
2102. Horesnyi András, máv. kalauz, Temesvár	10 »
2953. Basch Ferencz, máv. mozd.-vez., Arad	60 »
2989. Puchleitner Nándor, máv. fűtő, Budapest, ny. p. u.	20 »

A vasuti árvaház ügye.*)

(T. A.) Egy derék embernek nemes eszméjét felkarolni, azt szeretettel ápolni és a megvalósítás felé terelni, ez az ugynevezett szép kötelességek közé tartozik. És nem hisszük, hogy akadna jó érzésű ember, aki igaz örömmel ne ragadjon meg minden kínálkozó alkalmat, amikor ilyen szép kötelesség teljesítéséről van szó.

Mi örültünk neki, amikor ez az alkalom kínálkozott. Mikor a vasuti árvaház megteremtésének kérdése előtérbe került. Igazán, szívből örültünk, hogy csak egy porszemnyivel is szolgálatára lehetünk egy ügynek, mely ezreknek, talán százazreknek régi óhaja, de mind ez ideig, sajnos, még nem ölthetett határozott alakot.

Hiszen olyan kevés az, a mit az ember egy egész életen át a maga embertársaiért tehet!

Szeretettel karoltuk fel az eszmét, megcsiszoltuk annak alakját, amennyire tőlünk kitellett és szívünk melegével övezve, bizalomtelten adtuk azt át olyan kezeknek, a melyekben az ige testté válni képes.

Éreztük és tudtuk, hogy talán több érvel, fényesebb szavakkal kellett volna azt beajánlanunk erre a helyre. Ámde megvalljuk őszintén, hogy távolról sem vagyunk olyan mesterei a tollnak, hogy ezt az eszmét megközelítően tudtuk volna a maga fenségében és magasztosságában ecsetelni, és vigasztal bennünket az a meggyőződés is, hogy ezt az eszmét sem tollal, sem szóval annyira feldicserni nem lehet, mint amennyire szépnek és magasztosnak ő önnönmagát, a maga szerény méltóságában, bemutatni képes.

Hitünkben nem csalódtunk. Ott, ahová a mi bizalmunk, ahová sok-sok ezer vasuti embernek a bizalma ezt a mi féltett kincsünket elkísérte, felismerték azt és felismerték annak értékét. Édes szóval fogadták, szeretettel beszéltek róla és aggódó gondossággal vizsgálgatták a még csak törekeny, leheletszerű testecskét. Világosság, derű töltötte be hirtelen a komor nagy termet, az arcok nyájasak lettek s a sziveket melegség árasztotta el, a mint ez a mi szerény küldöttünk a nagyhatalmu urak előtt megjelent.

Az egyik bemutatta őt. Olyan szavakkal, olyan jellemzéssel, a milyennel csak azt szoktuk bemutatni, akit feletébb nagyra tartunk és akiről azt akarjuk, hogy mások is ilyenféle véleménynyel legyenek.

A másik, aki a nagy urak között a legnagyobbik* úr volt, barátságosan bölíngatta a fejét ehhez a bemutatáshoz és ezekkel a biztató szavakkal fogadta a kis jövevényt:

»Az eszme igazán szép és humánus és megvalósítása nagyon kívánatos lenne.«

Azután olyan gondossággal kezdte vizsgálgatni azt, amilyennel a szülő szokta körülnézegetni a világ elé lépett csecsemőt, hogy vajjon ép-e, egészséges-e, lesz-e majdan jártányi ereje; szóval, ember válik-e belőle. Gondos vizsgálódásának az lett az eredménye, hogy a csecsemő igenis ép és egészséges és hogy annak felneveltetésével foglalkozni kell. Majd szétnézett a körülötte ülő kicsiny, de annál előkelőbb vasuti társaságban és figyelmes szemmel kereste ki azokat, akiknek gondjaira az apróságot bízhatja.

Az eszme már most ott van önáluk. Az ő felfogásuktól, az ő eszüktől függ, hogy az valóra váljék. Az ő sziveik sugallatától függ, hogy ezek siessenek készséggel és örömmel áldozni egy olyan célnak, amelyik hivatva lesz végtelen sok nyomort megszüntetni, millió keserű könnyet felszárítani.

A vasuti társadalom aggódó kíváncsisággal lesi az ő véleményüket. Mert ebben a társadalomban, mindenfelé elszórtan, ott tengődnek azok, akiknek megmentéséről van szó: a vasuti árvák. Talán ők is tudják már, hogy velük, hogy az ő sorsukkal most nagy urak foglalkoznak. Talán megmondták már ezt nekik. Ahol megmondták, figyelmeztessék szegényeket még valamire. Arra, hogy minden reggel, minden este imádkozzanak a jó Istenhez, hogy azoknak a nagy uraknak sziveit feléjük fordítsa; hogy elméiket megvilágosítsa, miképen lehessen a semmiből a boldogság hegyét megépíteni az ő számukra.

Mi hisszük, hogy ezeknek az imáknak léssen foganatja. Hiszen az ártatlanok, az elhagyatottak imája az! És hisszük, hogy azok a szivek, amelyeknek dobbanását most annyi siró özvegy, annyi szenvedő gyermek aggódó bizalommal lesi, hogy azok a szivek megérzik ezt. Hiszük, hogy ezek az urak nem háritják el maguktól azt az áldást, ami mindenünnen feléjük szállni készül.

Mi a magunk részéről megtettük azt, a mit megtennünk édes kötelességszámba ment. Most már mi is csak kérhetünk.

Ezt pedig tesszük őszinte, igaz hittel, rendületlen bizalommal.

*) Lapunk multkori számából térszúke miatt kimaradt.

A nap melegének felhasználása.

Az emberiség jövője felett aggódó tudósok már régen kiszámították, hogy hány ezer év múlva fogják elfogyasztani az utolsó mázsa kőszenet s eleven képzelődő tehetséggel festették le az emberi fajnak fokozatos kipusztulását, valóságos kifagyását.

Ez az aggodás azonban aligha felesleges nem volt, mert mielőtt még az összes őserdőket kiirtanánk, az összes kőszenet kiaknáznánk, a kutató emberi ész már is feleslegessé fogja tenni a fát és kőszenet, ezeket az ősi fűtőanyagokat.

Már rég ideje álmodoznak a tudósok arról, hogy a nap sugarait használják fel mint fűtőanyagot és mint mozgató erőt.

E célra már több készüléket találtak fel; így a többek között egy Villette nevű francia egy 4 láb átmérőjű vetítő tükört talált fel, amely 16 másodperc alatt olvadásba hozza az érczetek.

Valóban bámulatos, hogy a napsugarak mily óriási melegséget képesek kifejteni.

Parker angol mérnök egy 3 láb átmérőjű gyűjtőlencsével 3 másodperc alatt megolvasztott egy érczkoczkát s alig egy másodpercre volt szüksége, hogy egy gránit-darabot olvadásba hozzon. Ez eredményeket egy hét négyszöglábnyi csiszolt lap visszugarzásával érte el.

Ha tehát a reflektor, vagyis a csiszolt lap ezer négyszöglábnyi lett volna, akkor az olvadás egy milliommódrész másodperc alatt bekövetkezett volna.

Könnyen elgondolható ezek után, hogy mily roppant hőfokot lehetne kifejteni egy óriás reflektorral, vagy egy helyre összpontosított apró fényvetőkkel.

Eleinte legnagyobb nehézséget a nagy terjedelmű homoru vagy öblös tükör készítése okozta, míg végre rájöttek, hogy számtalan, egy pontra irányított homoru tükörrel ugyanazon eredmény érhető el.

Az Európában eddig készült fénygyűjtő, fényközpontosító készülékek kétféle rendszer szerint készültek; az egyikkel csiszolt homoru felületre vetették a sugarakat, a másikkal pedig üveglencsén keresztül koncentrálták.

Az amerikai felfedezőket állandó izgalomban tartja e világra szóló kérdés, s több mint husz év óta kísérleteznek oly gépekkel, melyeknél a tüzelőanyagok használatát nélkülözni lehetne.

Milliomos tőkepenzesek gyámolítják állandóan e tudósokat, természetesen nem a tudomány érdekében, hanem pusztán haszonlesésből.

Ők nyernének ugyanis a legtöbbit a napfűtés tökéletesítése által. Kaliforniában például roppant kiterjedésű pusztaság közepén, tehát több ezer kilométer távolságban mindenféle tüzelő anyagoktól — milliárdokat érő bányák feküsznek, melyek kiaknázása ma még haszonnal nem is eszközölhető.

Már pedig e vidéken csaknem állandóan napfényes idő van s felleget is alig látni az égen.

Nem igen lehetne ezért alkalmasabb helyen felállítani a nap melege által hajtott gépeket. Dél-Kaliforniában, Pasadena mellett, már is kitűnő eredménnyel működik egy ilyen gép, mely egy óriás üvegkorongnak látszik, s messziről egy alföldi szélmalomhoz hasonlít.

Ez az üvegkorong a valóságban nem egyéb, mint egy 33 láb átmérőjű óriási reflektor.

A belső része 1788 apró tükörből áll, melyek mind ugyanazon egy pontra vetik a sugarakat. A sugarak góczpontján van felállítva a kazán, mely

500 liter vizet tartalmaz, s a mellette levő gőzkamra 8 köbláb ürtartalommal bír.

A reflektor óriási sulya daczára könnyen forgatható, s középpontjával mindig a nap tányérja felé van fordítva; e forgását egy óramű segíti elő, s így a szó legteljesebb értelmében önműködőnek tekinthető.

Ugyancsak önműködő készülék táplálja a viztartót is, mert a gőz egy hajlítható bronz-csővön át vezetetik a motorra, s ott ismét cseppfolyós állapotba hozva, vagyis kondenzálva, egy másik csővön újra visszafolyik a viztartóba.

Ugyancsak önműködő készülék végzi az olajozást is, úgy hogy a gép naplementig ugyszólván önmagától jár s így alig kell reá több felügyelet, mint egy közönséges szélmalomhoz.

Az 1788 sugárvető tükör és a viztartó közötti térség áthághatlan vasráccsal van elzárva, nehogy valami vigyázatlan ember oda vetődjék, mert az irtóztató hőség egy pillanat alatt a szó teljes értelmében szénne égetné.

A reflektor góczpontjában a réz szemlátomást, olvad s a sugarak irányába helyezett fahasáb azonnal lángot vet, mint a gyufa.

E gép már nem csupán kísérletekre szolgál, hanem gyakorlati működésben van, miután egy óriási kútból 6000 liter vizet emel ki percenkint, s így gazdasági öntözésekre a legszebb eredménnyel lenne használható.

Mouchot francia tanár már 1877 óta foglalkozik e kérdéssel, s hogy állandó napfényes idő mellett végezhesse kísérleteit, már évekkel ezelőtt Afrikába költözött s Algirban felállított gépjével igen sok kisebb iparvállalat gépeit tartja mozgásban.

Egy pár évtizeddel ezelőtt bolondnak tartották azon amerikaiit, aki a Chicago város házainak lapos fedelein előzőnlő napsugarakat akarta egy tartályba szedni és télére eltenni, hogy azután a konzervált meleggel fűtse a lakásokat. Ha azonban így haladunk, akkor talán a jövő században még ezt is elérhetik az unokáink. Reméljük, hogy akkor már nem lesznek német nevű kereskedő-czégek Budapest utczáin, és Rozgonyi Izidor vegyeskereskedése a »Frank«-káv és cikória mellett »Napsugarat« is fog árulgatni. *Dr. Luby Gyula.*

Valami az illatról.

Irta: *Dr. Luby Gyula.*

(Vége.)

Valóban különös, hogy a férfiak ép oly fogékonyak az élvezetek e neme iránt, mint a nők. Sulla a számkivetési rendeletek aláírása közben illatszerek élvezetében találta gyönyörűségét, Pompejus még hadjáratai alatt is csupán ambra illatu bort ivott; a haldokló Marcus Antonius arra kérte környezetét, hogy rózsákkal borítsák be testét; Nagy Károly palotája falait rendszeren szagos vízzel öntöztette: végre maga I. Napoleon is minden reggel egy üveg kölni vizet öntözött nyakára és vállaira s Szent-Ilona szigetén nagyon érzékenyen tűrte e szer hiányát.

XIV. Lajos azonban legyőzhetetlen ellenszenvet érzett mindennemű illat iránt s ezt annyira tulságba vitte, hogy egy elájult herczegnőt eszméletlen állapotban vittek ki a teremből, mert a király jelenlétében nem merték szagos szerekkel felébreszteni. De unokája helyette is kivette részét ez élvez-

zetekből, még pedig oly nagy mértékben, hogy udvarát illatos udvarnak nevezték el.

Hölgyeink, kik némi kellemes illattal veszik körül magukat, minden esetre mentséget találnak e sorokban, csak ügyeljenek a mennyiség és minőségre.

Mert be kell ismernünk, hogy — bár elég különös dolog — érzéseink és ösztönszerű benyomásaink is divatnak vannak alávetve. Egy ma közszeretettel fogadott illat, holnap már utálat tárgya lehet, hogy helyet engedjen egy másiknak, mely szintén csak rövid uralkodásnak fog örvendeni. Egy ideig a szegfű volt a legdivatosabb illat, de csakhamar kiszorította helyéből a viola, majd a jázmin s tubarózsa következtek, melyeket ismét a pacsuli mult fölül, s hiszik-e jó izlésű hölgyeink, hogy e reájuk nézve undorító illat sok évekig nélkülözhetetlen kelléke volt a legfashionable hölgyek pipereasztalának? Utóbbi időben a Neu mon hay (széna) és az opopanax (nálunk tévesen opoponax néven volt ismeretes) küzdöttek az elsőbbségért, melyet legtöbbször az előbbinek ítéltek oda.

Nem lesz érdektelen felemlíteni, hogy mily végtelenül különböző az illat hatása egyesek egyéniségére. Egy élelmes amerikai (bizonyosan illatszerkereskedő lehetett) csak alig egy évtized előtt harangozta be a világot felfedezésével, mely szerint az illat kitűnő sikerrel használható a növevelés terén. Szerinte valamely illat folytonos használata döntő befolyással van a fejlődési korszakokban levő fiatal leányok kedélyére, sőt jellemére is.

A rózsa szentelenséget, fősvénységet és kevélységet, a fodormenta: ravaszságot, az orosz bagaria: közönyt, a kámfor: butaságot idéz elő; a benzoe: ábrándozásra, a geranium: gyöngédségre indít, a viola: mysticus pietásra hangol, míg végre a gyöngyvirág: nyájasságra buzdít és az érzékiséget fejleszti.

Sokan jót nevettek annak idején e szédelgésen, pedig nem is olyan absurdum, mint a milyennek első gondolatra látszik. Legalább a keletiek előtt épen nem új dolog, hisz ők is nem ok nélkül töltik meg kéjes légkörrel háremeiket, mert e részegítő illatok befolyása alatt nőik lassankint akklimatizálódnak az érzékiségre és rabszolgaságra.

Másrésről vannak olyanok is, kik egy vagy más szag iránt legyőzhetetlen ellenszenvvel viselkednek; d' Epéron herczeg egy nyúl szagára azonnal elájult; Hallerre pedig a sajtnak már látása is ilyen hatást gyakorolt. III. Henrik szédülést kapott a fokhagymától. Ilyeneknél különben gyakorta a képzelődés is nagy szerepet játszik. Capellini Tamás római híres orvos egy ideges nőt gyógykezelt, kit a rózsa illata azonnal ájulásba ejtett. Történt egy ízben — írja a jeles orvos, — hogy betegemmel társalogva, egy nő lépett hozzánk, kinek kebelét egy szép rózsa ékesítette. Betegem természetesen azonnal elájult s én sóval, hideg vízzel ébreszteni kezdém s egyuttal igyekeztem eltávolítani a végzetes virágot. De ki írja le meglepetésemet, a rózsa mesterséges virág volt!

Különben némely illat nemcsak tompító hatással van az emberre, de nagyobb mértékben élvezve halált is okoz. Ki ne hallott volna már a liliom által véletlenül előidézett szerencsétlenségekről! Az illetén mérgezések azonban nem annyira az illatnak, mint magának a növénynek tulajdoníthatók, mert felemészti az élelyt és e helyett szénsavval

töltik meg a levegőt, miáltal könnyen megmérgezik a szoba légkörét.

Mihelyt az illat el van választva a növénytől, akár cseppfolyós, akár tömörebb alakban, azonnal elveszti káros behatását, de ha tulságos mértékben használjuk, mégis kártékonyan hat idegzetünkre. XV. Lajos »illatos udvara« mind csupa elpuhult, elkényeztetett emberekből állott.

Legyünk azonban igazságosak, ha elmondtuk az illat káros hatását, illő, hogy kiemeljük hasznos voltát is, mely leginkább a rothadás megakadályozásában nyilvánul. A halottak bebalzsamozása nemcsak vallásos szertartás volt Egyiptomban, de megkövetelte a közegészség is, mert ellenállott a rothadásnak, mely az ottani magas hőmérsék mellett aránytalanul hamarabb bekövetkezett volna. Hiszen Egyiptom csak azóta lett dögvész hazája, mióta a balzsamozás helyett a holttestek temetése jött divatba. Mert a növényi részek erjedése legrosszabb esetben is csak többé vagy kevésbé ártalmas lázokat idéz elő, de az állati testek rothadása ezzel ellenkezőleg. Az Európában dühöngött utolsó pestis köztudomásulag Mekkából származott hozzánk; ott ugyanis a vallás sajnálatos előítéletei miatt a prófétának áldozatul hozott állatok maradványai a szabad ég alatt hagyatnak s rothadásuk által dögleletes büzt terjesztve maguk körül, megméltelyezik az egész környéket. Jelentékeny hasznára van az illat az állatországnak is; a természet nem ok nélkül ruházta fel a növényeket különböző illatokkal, mert az állat szaglási szerveivel válogatja ki a táplálékára szolgáló füveket az ártalmas, sőt mérges növények közül.

A mocsaras vidékeken gyakran megtörténik, hogy a legelésző barmok vagy lovak hirtelen elhullanak, anélkül, hogy megelőzőleg a betegség legcsekélyebb nyoma is észleltetett volna rajtuk. Népünk ezt rendszeren valamely ártalmas, mérges növény élvezetének tulajdonítja, ami azonban téves föltevés, mert a legelésző állatok e hirtelen kimúlását többnyire mérges pókok idézik elő, melyeket az állat a fűvel együtt fellegel. Az állatok ugyanis ritkán csalódnak szaglási képességükben, melyet a teremtéstől valószínűleg az értelem hiányának kárpótlásául kaptak. A sokat emlegetett állati ösztön is legtöbbször a kitűnő szaglásra vezethető vissza. Ösztönnek tulajdonítják például, hogy a galamb, bármily messze távolságra viszik is el, mindig visszatér fészkére.

Pedig ez is szaglásban leli magyarázatát, mert ha szabadon eresztik, felrepül a magasba s aztán nyilsebességgel tova száll s mindig a helyes irányt követi. Ez abban leli magyarázatát, hogy a légurai már szagukról megismerik a különböző irányu, például déli vagy északi szeleket s így e szelek irányából képesek magukat tájékozni.

De fejezzük be az illattal. Azt mondják, a méh mézet, a pók pedig mérget szí ugyanazon virágból. Az állatokkal szemben az illat felhasználásánál mi emberek a pókot képviseljük. Az állat hasznára fordítja az illatot, hogy megóvja magát a betegség vagy nagyobb bajtól. Az ember mérget szed a virágról, hogy magának talán hasznot, de ember-társának gyakorta kárt okozzon vele. Az illat valóban nagy szerepet játszik a méreg készítésénél s mint titkos szer, különösen a rejtélyes bűneseteknél. VII. Kelemen az égő gyertya kipárolgásával, D'Albret

Johannát illatos keztyükkel, Sorel Ágneszt pedig jáczint-csokorral mérgezték meg.

Végül legyen szabad türelmes olvasóinknak egy jó tanácssal szolgálni: ha virágot szagolnak, ne vigyék azt orruk közvetlen közelébe.

Szolgáljon e tekintetben intő például egy jeles angol orvos alábbi elbeszélése:

»Néhány nap előtt egy fiatal leányhoz hívtak, ki negyvennyolcz óra óta a legborzasztóbb fejfájásában szenvedett. Azelőtt a legvirulóbb egészségnek örvendett. Különben étvágya megmaradt, láza nem volt s szemeinek kifejezése és vonásai legkevésbé sem változtak. Már azt hittem, nem leszek képes megállapítani a diagnózist, midőn észrevettem, hogy betegem orrából apró férgek hullanak ki. Megtudtam ekkor, hogy a baj kezdete előtti estén a fiatal leány a kertben sétálva, több virágot megszagolt. A talány meg volt fejtve. Nyilvánvaló volt tehát, hogy az illattal együtt a virág szirmai közé rejtett lárvákat is felszívta, s ezek a homloküregben kifejlődve, az említett nagy fájdalmakat idézték elő.

Miután füstölés alkalmazása által a még bennmaradt férgeket is kiűztem, a főfájás, legnagyobb örömmökre, azonnal megszűnt.«

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

A kecskeméti vasúti árvaház céljaira ujabban a következő adományokat vettük:

Huber Ferencz (rendes havi járulék)	korona	4.—
Temesváry Alajos » » »		4.—
A lapunk 21. számában kimutatott összeg ...		177.80

Eddigi gyűjtésünk 185.80

Figyelmeztetjük lapunk olvasóit, hogy a Kecs-keméten létesítendő árvaház javára tervbe vett mulatság Rákoson, a Gubek-féle vendéglő kerti helyiségeiben most vasárnap, június hónap 2-án fog megtartatni. A mulatság délután 4 órakor kezdődik és rendkívül élvezetesnek ígérkezik. Belépti díj: személyjegy 1 korona, családjegy 2 korona. A részletesebb tudnivalókat lapunk 21. számában már közöltük volt.

Kötelességérzet. Külföldi szaklapokban olvasuk a kötelességtudásnak és kötelességteljesítésnek egy igazán szép példáját. A nürnberg-regensburgi vonal Rühleinsdorf állomása mellett május 9-én nyílt pályán, egy 600 méteres ívben kisiklott egy személyvonat, a mely a kisiklás helyén körülbelül 80—85 kilométer óránkénti sebességgel rohant volt. A vonat két mozdony továbbította, a melyek közül csupán a másodiknak szerkocsija ugrott ki egy kerékpárral a vágányból, míg a vonatnál volt mind a tizenöt kocsis kisiklott és részben felborult. Ezen kocsik egyikében utazott az illető vonalszakasz pályafelügyelője is, valami Walther nevezetű. Ez a Walther a kisiklás pillanatában ép a kocsis nyitott ablaka mellett állott s a kocsis dülöngése és ugrálása oly nagy volt, hogy Walther az ablakon keresztül a pályatestre bukott ki. Ezen bukás következtében a szegény ember medenezecsont-törést szenvedett, a mi azonban korántsem akadályozta őt abban, hogy rögtön a mentési munkálatoknál való segédkezéshez fogjon s a sérült utasok elszállítása után a pályatest szabaddá tételére és a vágány helyreállítására irányuló munkálatoknál vegyen tevékeny részt — nagy fájdalmai dacára. És ki is tartott hiven a

maga helyén, ahová őt a kötelessége szőlította mindaddig, amíg legalább az egyik vágány szabaddá volt téve: ami egy napi és két éjszakai kemény munkába került. Ekkor azonban annyira ki volt már merülve, hogy munkaközben öszerogyott és ájul-tan kellett őt haza szállítani a lakására.

A hűséges kitartásnak és kötelességérzetnek — bár nem ilyen heroikus, de igazán szép és nagyra-becsülendő — példáit volt alkalmunk nekünk is tapasztalhatni. Hanem hát — minálunk az ilyen derék emberek neveit nem szokás kitenni az ujságba.

Radiophon. Tommasina olasz mérnök, a honfitársa, Marconi mérnök által feltalált drótnélküli táviratozás kapcsán egy újabb lépéssel vitte előre a légürben lévő villamos erőnek kihasználását az ember céljainak szolgálatában. Kitalálta ugyanis annak a módját, hogyan lehet már órákkal előre megtudni egy viharnak a közeledését, még pedig nem is valami ördögös módon, hanem csak a táviró- és telefondrótok felhasználásával. Ezeket ugyanis összeköttetésbe hozza a légköri villamosság messze vetődő hullámainak felfogására szolgáló árbóczokkal vagy magasra felhuzott drótokkal, közéjük az általa feltalált egyszerű, de igen elmés apró készüléket illeszti be s a távirógép futószalagján, vagy a telefonhallgató kagylójában csakhamar kétségtelen jelei mutatkoznak, illetve hallatszanak, ha valahonnan messziről zivatar közeledik, melynek máskülönben még hírét sem sejtjük. Ez a találmány főként a tengerészekre bir nagy fontossággal, mert már órákkal előbb készülhetnek a vihar fogadására, amely rendszerint oly hirtelen szokta a hajókat meglepni a nyílt tengeren, hogy az összes előkészületek megtevésére már nem marad idő s a hajó esetleg nagy veszedelemnek tétetik ki ezáltal. De nagy fontossága lesz a mezőgazdákra is, akik a maguk nyári dolgait nagyobb előrelátással fogják végezni mindenütt ott, ahol a faluban, városban, majorban, pusztán, telefon- vagy táviróállomás is van, melynek révén előre megtudhatja az, aki a dolog iránt érdeklődik, lesz-e ma eső vagy sem. Ez pedig nagy szó, kivált ugy a nyári betakarítás idején.

Miként számítjuk ki, hogy egy esztendőnek egy bizonyos napja a hétnek melyik napja? Ennek a meghatározása azon alapszik, hogy első sorban megállapítjuk, a kérdéses esztendőnek márczius elsője milyen nap volt. Vegyük például az 1860-ik esztendőt. Ezt a számot osszuk két részére, így: $18 = 60$. Azután adjuk hozzá a második részhez, tehát a 60-hoz, először ugyancsak az ő negyedrészt, ami 15; másodsor az első résznek negyedrészt, ami 4.5; harmadsor az első rész ötszörösét, ami 90; negyedsor ezt a számot: 3. (A 4.5-nél a tizedes számot elhagyhatjuk.) Lesz tehát:

$$60 + 15 + 4 + 90 + 3 = 172.$$

Ezt a számot osszuk el 7-tel.

$$172 : 7 = 24.$$

32

4

Amint látjuk, az eredmény 24, de a maradvány 4. Aszerint már most, amint ez a maradvány 0, 1, 2, 3, 4, 5 vagy 6, kapjuk meg a hétnek napját. A 0 vasárnapot, az 1 hétfőt, a 2 keddet, a 3 szerdát, a 4 csütörtököt, az 5 pénteket, a 6 szombatot jelent. A mi maradványunk 4 lévén, látjuk ebből, hogy 1860. márczius elsője csütörtöki nap volt.

Ha már most tudni akarjuk, hogy ugyanezen évnek például augusztus 27-ike milyen napra esett,

ezt az alábbi táblázatot vesszük figyelembe és módosítjuk magunknak megfelelően, a mely a hónapok első napjainak rendes viszonyát mutatja a fent használt alapon:

	közönséges év	szökő év
Január	4	3
Február	0	6
Márczius	0	0
Április	3	3
Május	5	5
Június	1	1
Július	3	3
Augusztus	6	6
Szeptember	2	2
Október	4	4
November	0	0
Deczember	3	3

A mi esetünkben márczius 1-je csütörtöki napra esett, tehát a táblázatban 0 helyett 4-et kell tennünk. De ugyanannyi nappal kell eltolnunk a többi hónapok kezdő számait is, tehát lesz augusztus elseje 6 — szombat — helyett: 3 — szerdai nap. (Haton tul számítani nem szabad.) Ha tehát volt 1860. augusztus elsője szerdán, akkor volt 8-ika, 15-ike, 22-ike szintén szerdán, 27-ike pedig *hétfőn*.

Különös számok. Adjuk össze ezt a két számot:

9135802469136
1975308641975
1111111111111

Most töröljük a felső sorban az első számot s a második sorban az utolsó számot és így adjuk össze őket:

135802469136
197530864197
33333333333

Most megint töröljük el a felső sorban az első számot s a második sorban az utolsó számot és így adjuk őket össze:

35802469136
19753086419
55555555555

Akinek jól esik, folytathatja tovább.

A madarak életkora. Az eddigi megfigyelések szerint leghosszabb életű tollas földi lakó a hatyu, mely 300 esztendeig is él. Életkor dolgában utána a ragadozók következnek, amennyiben megfigyeltek egy sólymot, mely 162 évig, egy tengeri sast, mely 110 évig, egy fehér fejű sast, mely 118 évig élt el a fogságban. A papagájok attól az időtől kezdve, ahogy befogattak és megszelidítették, még 100 évig is élnek. A mocsárvilágok lakói, szintugy a tengeri szárnyasok több emberöltőt meghaladó életkort érnek el. Szintugy köztudomásu a varjuról, hogy a 100 éves életkor az ő fajtájában nem tartozik a ritkaságok közé. A házi szárnyasok között a leghosszabb élettel vannak megáldva a libák és a kakasok, ha ugyan — az áldás nem jelenik meg időelőtt egy éles konyhakés alakjában. Az ő 15—20 évig tartó életképességükkel szemben a galambok már csak mintegy 10 esztendőt érnek meg, hasonlóan a fecskékhez, valamint éneklő madaraink legnagyobb részéhez melyek a tiz éves életkort ritkán haladják meg

Muszkáéknál. Orosz lapok egy érdekes vasuti embersérülési esetről tesznek említést. Még mult év április havában történt, hogy a szt.-pétervár-kiewi vonalon a gyorsvonat menete közben a délnyugati vasut tulajdonát képező egyik kocsiban egy szellőztető készülék leszakadt s a kupében ülő egyik utasnak fejére zuhanván, ezt oly sulyosan megsértette, hogy az utas — egy orvos — még ma sem képes hivatását teljesíteni. Számtalan orvosi bizonyítvány igazolja, hogy az ütés nemcsak a koponyát repesztette volt meg, hanem a doktor agyát is megsértette s orvosi prakszist most már egész életén át nem folytathat. Tehát — teljesen kerestetképtelenné vált. A sérült utas ügyvédje ezen a réven 60.000 rubel erejéig pörölte az orosz délnyugati vasut igazgatóságát (állami vasut). A kiewi igazgatóság a kártérítési követelést azzal az indokolással utasította vissza, hogy miután a baleset a szentpétervár-varsói vonalrészén történt, ez pedig a varsói igazgatóság (szintén állami vasut) hatáskörébe tartozik, ő a kártérítési kötelezettséget a maga részéről el nem ismerheti. Az ügyvéd tehát az utóbbi igazgatósághoz fordult kliense kártalanítása érdekében, de ez meg arra az álláspontra helyezkedett, hogy a balesetnek nem ő volt az okozója, hanem az orosz balti waggongyár, melynél a kérdéses kocsik épült és a hol a szellőztetőt rosszul erősítették meg a kocsik tetőzetében. Az utóbbi vasutigazgatóság a maga igaza érdekében sietett egyébiránt megállapítani, hogy a balti waggongyár által szállított valamennyi kocsiban ilyen rossz a szellőztetők felerősítése.

Az orosz állami vasutak ilyformán már egy évnél hosszabb idő óta küldözgetnek egy, az ő vonalaikon, az ő hibájukból nyomorékká lett szerencsétlen embert Pontius-tól-Pilátushoz, ahelyett, hogy beismernék, miszerint egy rosszul épített kocsinak átvétele és üzembe helyezése talán még sem lehet az utas embereknek a hibája.

Jeles áru. Egy derék vigécz, aki cigóriában utazott, egyik városkában sehogysem tudott hozzáférni a legtekintélyesebb kereskedőhöz. Végre sikerült a nyakába akasztani egy mázsa cigóriát. Néhány nappal a szállítás után a kereskedő haragosan írta a gyárosnak, hogy a cigória nem ér semmit. Azóta, ha a vigécz a helységbe került, lehetőleg elkerülte a kereskedőt.

Képzeltető a meglepetése, midőn egyszer éppen a kereskedő fogja meg és kérdi:

— Emlékszik még, hogy milyen cigóriát szállított nekem?

— Ne . . . nem . . . emlékszem.

— Kár. Szeretnék még rendelni.

— Igazán?! Oh, már emlékszem . . . De hiszen akkoriban panaszkodni tetszett!

— Az igaz, a vevőimnek nem igen adhattam el, de a koldusoknak egy-egy pakli cigóriát szoktam adni a magukéból és azóta a koldusok mind elmaradtak. Most azonban kezdenek ismét odaszokni, a cigória pedig elfogyott.

Ugratás. — Ismerek egy embert, aki ezer forintot adna, ha hallaná énekedet.

— Régi viccz! Bizonyosan süket.

— No, ha hallaná az énekedet, megint adna ezer forintot, hogy megsüketüljön.

SZÉPIRODALMI RÉSZ.

Előkészítő tanfolyam.

— Orosz történet. —

Atyuska, a fehér czár nagyon megharagudott az ő kedves fiaira, a studjent-okra (diákokra).

Igaz is. Mikor ezek a ficzkók, ahelyett, hogy kezet csókoltak volna az utcán a dosztopocstenyi pópának, az iskolában meg a goszpodin professzorjnak, az utcán megagyabugyálták az atyuskának még kedvesebb fiait, a kozákokat, az iskolában pedig megagyabugyálták a legkedvesebb fiait, a rendőröket.

Borzasztó, hogy romlik ez a fiatalság! Nekik már nem elég a »Goszpodi pomiluj« zsolozsmáinak éneklése. Nekik nem elég a »Bozse czarja chranyi«. Nem, nekik szabad eszmék, forradalmi dalok kellenek. Meg studjentkák, diákkisasszonyok. Hiszen ezek az utóbbiak, Isten neki! legyenek az övéik. De mit akarnak ők a szabadsággal? Mire való az nekik? Hát a kancsuka édesebb lesz akkor? Vagy a »szibirjszke putjesesztvije« (szibériai utazás)?

Észre kell téríteni őket megint egy kissé. Kiverni a fejükből azt a sok bolondériát. Mert atyuska azt akarja, hogy az ő fiai mind boldogok, mind megelégedettek legyenek. A nagy szabadság pedig árt a boldogságnak is, a megelégedettségnek is. Tudja atyuska ezt nagyon jól. Hiszen ha nem tudná, miért zárná el magát annyira a világtól? Miért őriztetné magát annyira, hogy ugyancsak szabad embernek ne lássék?

És atyuska eltökélte magában, hogy a jó utra tereli megint fiait. Hivatta is mindjárt az ő kedves generálisát, a rendőrminisztert. Aki hadügyminiszter is volt már egyszer, tehát ért a gyerekek neveléséhez.

— Fiam, rendőrminiszter, mátol kezdve te leszel a diákok őrangyala, a közoktatási miniszter. Vedd magadhoz a birodalmi börtönfelügyelőt, mint vicze-őrangyalt, államtitkárnak, és tanítsátok meg az én fiaimat, az egyetemi studjentokat egy kis vörösre. Mert úgy látom, hogy a fiuk nagy kedvben vannak. Ezt a kedvet pedig csak ti tudjátok kellőképpen mérsékelni.

A generális kezet csókolt atyuskának és ment. És akként cselekvék, amint nékie parancsoltaték vala.

Minisztersége első percében meglátta már, hogy hol itt a hiba. Már mint a diákok nevelése körül.

Az, hogy egyetemeken, meg miegyéb, számár helyeken tanítják őket. Nem pedig kaszárnyákban. Mert csak a kaszárnya falai között képzelhető el jó nevelés, sok tanulás, magas tudományok elsajátítása. A többi iskola léhaságra tanítja a fiatal embereket. A czivil iskolák, egyetemek mind nem érnek fel egy kaszárnyabeli szemeszterrel. Ő csak tudja talán, vagy mi? Hiszen generális, még pedig olyan generális, akiből közoktatási miniszter is lehet. Próbálja meg egy olyan kóczos czivilminiszter és legyen generális. Psja krev!

Ő exczellenciája ukázba adta tehát, hogy az érettségi vizsga nem érettségi vizsga. Utána egy esztendei kaszárnyaélet, katonaboldogság és csak azután válik el, hogy érett-e már igazán az ifjur, mehet-e az unverzításra.

*

A goszpodin nácselnyik (kapitány úr) széles, kacsázó léptekkel lejt be a kaszárnya udvarára. A

nagy, sárga, szomorú kinézésű épület szinte visszhangzik a krákogásától meg a prüszkölésétől.

A század ott áll az udvaron, minden legény feszes, mozdulatlan tartással, s a goszpodin porcosik (hadnagy úr) megteszi a maga jelentését. Persze, mit jelenthetne egyebet a szegény, mint a mit a katonáéknál ilyenkor szokás jelenteni: azt, hogy ők már itt vannak. A mit a feljebbvaló ugyanis lát — ha lát.

A goszpodin nácselnyik emberevő szemekkel mustrálja végig a sorokat; a mikben csak annyi a változatosság, hogy az egyik cslovjek (legény) bután néz vissza reá, a másik butábban s a harmadik még butábban. Egyébként teljesen hasonlóak egymáshoz, még szagra nézve is.

Mikor pedig a kapitány úr végig lépeget a sorok előtt, nemcsak a fejek fordulnak utána, nemcsak a szemek néznek utána, de az orrok is utána szagolnak. Mert a goszpodin nácselnyik nagyon szereti a »sztarka lyitevszka«^t*) s már reggel annyit szokott beszélni belőle, hogy minden bakaorr kéjjel szaglászsa a sok jónak ezt az illatos bekebelezőjét. Legboldogabb az, akit a kapitány ilyenkor összeszid. Mert az marékszámra kapja orrába a jó illatot, közvetlen közelből. Szinte nyel közbe egyet-egyét. Hogy ehhez az élvezethez egy-két-kilencz pof vagy fricska is kijár a hatalmas úr saját külön kezétől, az mellékes.

A szemlének vége, a kapitány úr vagy tiz lépésnyire a század elé áll, és onnan harsogja:

— Studjentyi, svinje, naprod! (Diákok, disznók, előre!)

A sorokból öt-hat katona kilép. Fiatal, gyermeteg arcok még, de inkább elkényszeredett alakok, mint marczona hadfiak. Nagyon leri róluk a bő uniformis.

Sorakoznak a kapitány előtt és némán tisztelegnek.

— Zwolocsj! Kanallja csortovszka! (Ördögi fajzat) — rivall ez reájuk. — Hát ti vagytok azok a hiresek? Akik még a kancsukat sem tisztelik? Mi? No majd itt megtanuljátok tisztelni! . . . Mi vagy te, mi akarsz lenni? Porosjonok! (Malacz.)

A sorban elsőnek álló fiu, akihez ez a barátságos szó intézetett, összerezsent egy pillanatra, de a következő percében már bátran nézett az ujfajta pedagógus szeméi közé és szilárd hangon felelt:

— Medikus vagyok, orvos akarok lenni.

A kapitány nagyot nézett erre a szóra, majd torka szakadtából kezdett hahotázni.

— Te akarsz orvos lenni, te? Te madárijesztő! Hiszen magad is olyan giliszta vagy, hogy ha egy beteg rád néz, hát a nehéz kórság töri ki . . . És ez akar orvos lenni! Orvos! Hát a pápaszemed hol van? Csak nem leszel orvos pápaszem nélkül, te borju?

A fiu szólni akart valamit, de a hadnagyintésére, aki a kapitány mögött állt, elhallgatott.

— Wasszilko, kapralj Wasszilko! — kiáltá a kapitány a század felé.

Egy káplár ugrott ki a sorból s a kapitány előtt megállt, mint egy czövek.

*) Egy jófajta pálinka neve.

— Wasszilko, te borbély vagy ugy-e, a mikor civilizált vagy? Rosszul nyúzd ugyan az embert, te kutyafulü, de elég jó katona vagy. Látd ezt a gilisztát? Ezt itt ni! Ebből orvos lesz, legalább ő azt hiszi, hogy az lesz. Hát ezt a te gondodra bizom. Mert te tudsz borotválni, fogat húzni, köpölyözni. Tanítsd meg a doktori tudományra, hadd pukkadjanak meg azok a szamarak az egyetemen, ha látják, hogy mit tanult ez a malacz minálunk. Nazad! (Hátra.)

A második diák került sorra. Hasonló kikérezés. Ez professzornak készült, filológus, nyelvész akart lenni. Természetes tehát, hogy a goszpodin nácselnik a jáfreitor Styepankot bizta meg ennek a magasabb kiművelésével, lévén jáfreitor Styepankó a maga becsületes mesterségére nézve vásári kikiáltó Novigorodban, ahol sok mindenféle nyelven kell tudnia az embernek: tatárul, kirgizül, perzsául, örményül, még talán zsidóul is; no meg persze oroszul — százféle változatban. Styepanko ugyan nem tudott sem tatárul, sem kirgizül, sem perzsául, sem örményül, sem zsidóul, sőt az oroszot is csak egyféle változatban beszélte, de hát ez nem tesz semmit. Mert ő — tudhatott volna ezeken a nyelveken.

Jött a harmadik diák. Ez jogász volt. No ez a legveszedelmesebb fajtája ennek az Istentől és az atyuskától, ezártól elrugaskodott szerzetnek. Ezt nagyon jó kezekre kell bízni.

A kapitány végig mustrálta szemeivel a századot. Végre egy legényen akadt meg a tekintete.

— Fedor!

Az arcok legbutábbikának tulajdonosa sietve a kapitány elé jött. Szemei majd kidőltek üregeikből, úgy nézett — csupa félelemből — erre a kapitányára, aki szerinte a világon létező urak között a legnagyobb úr.

— Te otthon, a faludban, kisbiró voltál, ugy-e?

— Szlusaju, goszpodin nácselnik! (Parancsára, kapitány úr.)

— Es te hirdtetted ki a törvényeket a parasztnak, dobszó mellett, ugy-e?

— Szlusaju, goszpodin nácselnik!

— Te ilyenformán törvénytudó ember vagy. Ezt az intelligens malacot te rád bizom, hogy tanítsad ki a törvényekre. Ugy vigyázz, hogy ha jól tanítod meg, később fiskális lesz belőle és téged fog megnyuzni. Ha pedig rosszul tanítod, biró lesz belőle és téged akasztat fel. Mars!

A negyedik diák vegyésznek készült. Természetes tehát, hogy ezt egy altiszthez osztotta be a kapitány, aki polgári foglalkozására nézve pálinkafőző volt.

Az ötödik csinovnyik, hivatalnok akart lenni. Mintha a gondviselés is úgy akarta volna, hogy akadt a században egy volt hivatalszolga, akire a jövődöbéli goszpodin csinovnyik kiművelését lehetett bízni.

A hatodik diák, no, az szent életü férfinak szándékozott átalakulni. (Mert mostanig még nem nagyon mutatkozott benne az erre való képesség.) Ennek a nevelése komolyan szöget ütött a kapitány fejébe. Lévén egy jövődöbéli pópa már a maga hernyó mivoltában is annyira tiszteletre méltó valami, hogy azt nem lehet csak úgy bárkire rábizni. De igaz, ni: Majd hogy el'elejtette. Hiszen itt van Iván Ivánovics, a vén manipuláns strázsameter! Ez éppen jó lesz, mert ő is volt már egyszer szent férfiú. Az mellékes, hogy minden adományt, amit mint kolduló

barát összeharácsolt, pálinkára váltott fel és elivott; azért mégis csak barát volt ő kegyelme.

Elintéztén imígyen ezt a nagy gondot, a kapitány úr elbocsátotta a századot és siető léptekkel igyekezett a gosztinyicza (tishti kantine) felé. A sok beszédétől egészen kiszáradt a torka.

A hadnagy pedig még mindig ott állott a kaszárnyaudvar közepén s gondolatokba merülve, hol a század diákjai, hol a nácselnik után nézett.

... Intelligens, tanult fiú volt a szegény ...

*

Letelt az egy esztendő. Amelyik alatt a studentoknak az egyetemi előképzettséget kellett vala a századnál elsajátítaniok. No meg a padló-suroást, a meszelést, csizmapuczolást és egyéb katonai tudományokat. A fegyverfogásokról és exercizrozásról nem is szölván.

Es ismét elkövetkezett a nagy nap, a mikor a század studentjei a goszpodin nácselnik előtt vizsgát valának leteendők, hogy mennyire haladtak a tudományokban és hogy lehet-e őket jó lélekkel az egyetemre bocsátani. Szóval, hogy eléggé megpuhultak-e, eléggé jámborak lettek-e ez alatt az egy év alatt ezek a nihilista-inasok?

A kapitány maga tartotta meg a vizsgát. Tudta, hogy ez az ujmódi diáknevelés főbenjáró dolog még ő reá nézve is. Ezt megtanulta ő is a muszka politikából.

— Kapralj Wasszilko!

Wasszilko káplár kilépett a századból, s a kapitány elé állt.

— Hát az a borbélyinas hol van, akit te rád biztam? Aki doktornak készül?

Az is kilépett a sorból s Wasszilko káplár mellé állott.

— No mit tanultál, te szabadalmazott emberpusztító? Mit tudsz? ... Wasszilko, hogyan állunk a tudományával?

— Szlusaju, goszpodin nácselnik, nem lesz ebből soha doktor.

— Miért nem, te?

— Borotválni még most sem tud becsületesen, pápaszemet hordani nem akar, a spirituszba meg mindenféle bogarakat rak belé, ahelyett, hogy azt meginná. Vagy ha már maga nem issza is meg, a a pajtásainak adná oda.

— Ugy? Hát ennek sem tetszenek már az ősi jó szokások? ... No jól van. Addig fog katonászkodni és nem megy az egyetemre, amíg megtanul rendesen borotválni, amíg pápaszemet nem hord és amíg nem becsüli meg jobban a spirituszt. Mehetek ... Jáfreiter Styepanko! Meg az inasod!

Kiléptek jáfreitor Styepanko s a gondviselésére bizott professzor-jelölt.

— No Styepanko, hogyan állunk tudományok dolgában a studentoddal?

— Szlusaju, goszpodin nácselnik, nagyon rosszul. Egész éven át hiába vesződtem vele. Akármít mondtam neki, akármilyen nyelven, nem akarta megérteni. Semmiféle nyelvre nem volt hajlandósága. Csak mindig könyveket olvasott.

A kapitány vad szemekkel méregette a studentot. Ez pedig, nem hiába, hogy nyelvésznek készült, de nyelvesen is védekezett.

— Szlusaju, goszpodin nácselnik. Mert sohasem mondtott nekem egyebet, mint hogy wodkát

(pálinkát) fizessen neki s azt is mindig csak oroszul mondta. Más nyelven nem is tud.

— Hallgass! — rivallt rá a kapitány a szegény diákra, a szerinte veszedelmes forradalmár csemétére. — Kérdeztelek? Utánszolgálsz! Majd én ilyen szemtelen betyárt bocsátok az egyetemre! Aki mindig könyveket olvas. Mars! . . . Hol a pálinkafőző?

Kilépett a pálinkafőző is, a vegyész is.

— Tanult-e ez valamit — kérde mindjárt a kapitány?

— Nem tanult, goszpodin kapitány. Nem birta.

— Mit nem birt?

— A wodkát (pálinkát). Sohasem lesz jó vegyész belőle. Még ma sem tudja megkülönböztetni a kontusovkát a sztarka-lyitevszkától.

No már ebben a kapitány is szakértő volt. Kiváltképen való véteknék tartotta pedig, ha valaki nem tudta kellőképpen megbecsülni a sztarka-lyitevszkát, ezt a pálinkák királyát.

— És ilyen emberek akarnak az egyetemre menni? Ilyen emberek merik azt mondani, hogy ők tanulnak, hogy ők okos emberek? Ilyen emberek? Takarodjatok vissza a sorba! És subiczk-oldatot fogsz itatni velem, a mig megbecsüli a jó italt. Érted? Fedor!

Fedor s az ő jogász tanítványa félve várták a szentenciát. A professzor jobban remegett, mint a tanítvány.

— Nos, hát te mit faragtál ebből a rebellis kutyából?

— Jelentem alássan a kapitány úrnak, semmit. Sem a törvényeket nem tanulta meg, sem a dobolást.

A kapitány kérdő tekintettel nézett végig a két alakon.

— Igenis — folytatá Fedor — kezdetben ki-nevetett, azután szidott, utoljára meg már a dobot is a fejemhez verte és összeszamarazott, a mikor leczkét akartam neki adni.

Ezért a vallomásért Fedor két heti kaszárnyafogságot, a jogász pedig harmincz napi börtönt kapott. Az egyetem teljes kizárásával persze.

Következett a hivatalnok-jelölt, Jozsóval, katonáskodó hivatalosolga tanárával egyetemben.

— Szlusaju, goszpodin nácselnik, ebből jó csinovnyik fog válni. Mert ugy csalni az embereket, olyan ügyesen lopni és zsarolni, mint ahogyan ez tud, még egy öreg csinovnyik sem képes. Ez fogja csak a parasztot nyuzni, ha adószedésre kerül a sor!

A kapitány tekintete az utóbbi szavakra rögtön szelidebbé vált.

— Az adó, az az atyuskáé, a hatalmas czáré, fiaim. Csak a kutya paraszt nem akarja ezt belátni és ezért jó, ha derék, erélyes emberek vannak, akik a parasztot erre megtanítják. Jozso, te nagy számár vagy; lopásról, csalásról beszéltél. Mert én ugy látom, hogy ez egy nagyon derék fiatal ember, aki még sokra viheti. Ez holnap szabad lesz, mehet a tanulmányai után . . . Most pedig még lássuk a pópá-jelöltet.

Iván Ivánovits, az öreg manipuláns strázsmester, bizonytalan léptekkel járult a kapitány elé és bizonytalan tekintettel nézett annak az arczába. Ebben a sok bizonytalanságban csak az az egy dolog látszott bizonyosnak, hogy Iván Ivánovits a maga rendes állapotában leledzik, azaz, hogy Iván Ivánovits be vagyon rugva. A kapitány ezt igen természetes dolognak találta.

— Hát lesz-e ebből a mi fiatal barátunkból valami? — kérde szokatlanul nyájas hangon.

— Lesz, lesz, vitéz kapitány uram. Már én azt régen látom, hogy lesz. Mindig együtt voltunk. De akármilyen részeg volt, pedig sokszor volt, sohasem zavarta össze a goszpodi pomilujt;*) és akármilyen nagyott káromkodott — ugy tud ez káromkodni uram, mint egy kozák hetmán — rögtön keresztet vetett utána. Mindig, én láttam. Jó pap lesz belőle.

A kapitány megveregette a pópá-jelölt vállát és meglelégedéssel mondá a többiekhez:

— Mégis csak akadt közöttetek, svinják (disznók) között, egy derék fiu is. Ez mehet az egyetemre . . .

Temesváry Alajos.

Fináncz-história.

— Irta: P. L. G. —

Szaglászdon, a fináncz-kaszárnyában alighanem történt valami. Mindenki olyan furcsán tesz-vesz, jár-ke, nézeget hol ide, hol amoda; és mindenki azt igyekszik magára erőszakolni, hogy ő most nyugodtnak, közömbösnek látszassék, hogy őt most semmi, de tisztára semmi sem érdekli ezen a világon.

A szemléz íróasztala mellett ül és elmélyedve szemléli a pipájából felszálló finom füstoszlopokat. Bizonyosan azon tünődik, hogy miért fogják rá az ilyen pompás illatu dohányra, mint aminővel ő most a közelmúlt fináncz-miniszter falon függő portréjának tömjénez, hogy az »finánczot nem látott«.

A fővigyázóknak attól fő a fejük, hogy mit eszelt ki már megint az ő megkujonéroztatásukra ez az istenverte »Ripacsos Pista«. (Ahogyan ők a szemlést egymás között, rövidség okáért, nevezni szokták.)

A vigyázók meg furton-furt arra vigyáznak, hogy vigyáznak-e reájuk ezek a bagó-káplárok. (Ahogyan ők a fővigyázókat, az illedelem kedvéért, egymás között nevezni szokták.)

Tehát valami készül a tanyán.

Fővigyázók is, vigyázók is csak annyit tudtak meg, hogy valami nagyszabásu portyázás lesz. Sem azt nem mondta meg nekik a szemléz, hogy hová, kihez mennek, sem azt, hogy mi lesz a portyázás célja. Ez az utóbbi dolog pedig kiváltképen érdekelte volna őket, mert hát néminemü összefüggésben lévén a fogdíj érdekes kérdésével, buzgóságuknak fokmérőjét aszerint igazíthatták volna. Így azonban a hivatali buzgóság sokkal kevesebb fokot mutat, mint a kíváncsiság. A szemléz mindössze csak annyit sejtetett velük, hogy névtelen feljelentés érkezett valaki ellen. Még pedig olyasvalaki ellen, hogy ez már aztán igazán . . . hm . . .

— Mit igazán? Mit hm? — tanakodnak a legények magukban. — Talán bizony nem bizik bennünk?!

Nem bizony. Mert egy jó fináncz senkiben sem bizik. Legkevésbé finánczban.

*

A Szomotoryék uri portáján nagy felfordulás vagyon. A nagyságos ur valami ügyes-bajos dologban útra ment s a nagyságos asszony minden házi népet neki állított a nagy felforgatásnak; amit a nagyságos és tekintetes asszonyok ugy hívnak, hogy: tisztogatás, takarítás.

*) Egy orosz imádság.

Ilyenkor a nagyságos és tekintetes asszonyoknak nem jó az útközbe akadni. Különösen nem Szomotoryné nagyságos asszonyomnak, akiről tudnivaló, hogy ha haragos, hát ennek a nyoma mindig megmarad néhány napig valakinek az ábrázatán. Alighanem az ilyen valakik kürtölték világgá, hogy aki férfi-embert a nagyságos asszony egyszer pofonteremtett, az messziről elkerül azontúl minden bajsos ábrázatu, öles termetű menyecskét.

A nagyságos asszony éppen a jószágot itató bérest biztatja az udvaron, hogy majd megmártogatja egy kissé a kútban, hadd legyen frissebb a mozgása, amikor egy sereg váratlan vendég fordul be a nagy kapun. Nemcsak váratlan, de furcsa vendégek is. Mert egy részük mindjárt neki állt és csukta be sorra az utcára, a kertre, meg mihová vezető ajtókat, a más részük meg az udvart, a házat, az istállókat, csűröket szállotta meg.

Szomotoryné csak elnézte ezt a háboru kezdetét. Hiszen ezek finánczok! Mit akarnak ezek itt önáluk?

Ripacsos Pista, a szemlész, illemtudóan szalutált és jelentette, hogy házkutatást kell tartania. Sajnálja, de hát . . . stb. . . stb.

— Feljelentés jött . . . izé . . . megtudták, hogy a házban mindenütt szüz dohány meg szivar . . . stb. . . stb. . .

A nagyságos asszony csak annyit mondott reá: — Tessék.

Az olvasónak hiába mesélnénk el, hogy mi az, ha a finánczok feltornak egy nagy házat, gazdaságot. Aki látta, ismeri; aki nem látta, az így nem szerezhet magának fogalmat róla.

A hosszú, fáradságos, sőt kinos munka hiabavaló volt. Nem találtak semmit sem abból, amit kerestek. De másból sem.

Mikor a csapat az udvaron rendezkedett, hogy hazafelé induljanak s a vigyázók a Ponczit, a fővigyázók a Pilátust illeték becsületsértő szavakkal, a szemlész meg már gyilkolni óhajtott volna a névtelen ismeretlent, a nagyságos asszony elkialtotta magát az udvar közepén:

— Dohány! Szivar!

Mint a szélvész, ugy rohant elő erre a kiáltásra két lompos fiók-komondor az istállók tájékáról.

— Nézze csak, maga izé . . . szemlész ur! Nem ezeket keresték maguk? Mind a kettő szüz még. . .

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

G. Kálmán. Az illetőséget azért kell tudnunk, hogy az életkor tekintetében netán felmerülő kétségek esetén tudjuk, honnan kelljen a keresztlevelet, születési bizonyítványt beszereznünk. Másik kérdésre a jövő számban.

N. M. Sem viszonyait, sem beosztása helyét nem ismerjük. Így nem adhatunk más választ, minthogy átminősítéseért folyamodjék rendes szolgálati uton az üzletvezetőséghez. A folyamodványra egykoronás bélyeget tegyen.

F. Normanei. Még csak egy-két heti rövid türelmet kérünk. Akkorra mindenről kimerítően fogjuk értesíthetni.

T. M., Győr. Már utána jártunk a dolognak, de határozott választ csak a jövő héten adhatunk.

Jóbarát és Szombathely. Szombathelyt értesítjük, hogy Jóbarát tudatja velünk, miszerint kérdéses levelet nem kapta meg, kéri annak pótlását.

M. P. vonatmálházó. Ügyének utána járunk. Csak sikere legyen!

P. L. G. urnő. A helyes kis közleményt köszönjük. Az eszmét a tárgyhoz mért — bár kissé drasztikus — mezbe öltöztettük, hadd érvényesüljön jobban és hadd legyen a vége még csattanósabb.

G. H. kalauz. Hogy joga volt-e az asszonynak a lencsés tálat az ön hátához vágni? Nem volt joga. Előbb a lencsét kellett volna kiüríteni belőle.

Vizvári Antal, Királyháza, 48 korona 6 fillért; *Schmiedt Lajos, Szabadka,* 37 korona 44 fillért köszönettel nyugtázzuk, megfelelően elszámoltuk. — *Gnatkovszky János, Budapest,* április óra; *Bodó János, Budapest,* április és május hónapokra; *Csorba András, Selyp,* márczius, április és május hónapokra; *Jódal Gyula, Török-Becse,* június óra; *Mészáros György, Török-Becse,* június óra; *Veres Ádám, Budapest,* június óra; *Csoma Ferencz, S.-A.-Ujhely,* május és június hónapokra; *Mezőfalvi Gábor, Piski,* április, május és június hónapokra; *Petki Gyula, Nagy-Bánya,* május, június és július hónapokra könyveltük.

Altisztek előléptetése a magyar királyi államvasutaknál.

(Folyt.)

Kinevezettek: a III. rangfokozat 3. osztályába való egyidejű sorozás mellett: Rózsa József, Nagy László, Fischer János, Lovas Károly, Grabinszky Mór, Pataki Gyula, Ribáz Béla, Krist József, Horváth János, Fekete Sándor, Galgóczi András, Salamon Lipót vizsg.-lak., Ambrus Balázs Mihály k.-rend., Vucskovácski Döme, Ungár Sándor, Szegő Géza, ifj. Specht Ede, Zombory Gellért, Nagy Inre, Burger Antal, Gyarmati Gyula, Röhl Henrik, Pagani Frigyes, Hafner Ede, Jegy Sándor, Tamási Viktor Károly, Kovács László, Kosmát István, Tóth József, Gut Albert, Jenei István, Bayer József, Szukfill Márton, Szappa Ferencz, Adrovitz Gábor, Berencsy István dijn., Capriáni József kocsim.-gyak., Radványi József, Létmányi János, Kovács Miklós, Svagel Viktor, Jovanovic Tivadar, Borhy Lajos, Herz Armin, Herczeg Benjámin, Hatfaludy Jenő, Németh Pál, Plichta László, Holupka József, Kristóf Róbert, Kovács Miklós, Rouvaire Albert Gy., Kirschbauer Andor, Szeredi Gyula, Lengyel János, Szepessy Viktor, Bodnár Sándor, Németh Mihály Miklós, Vischi Béla, Miklós Mihály dijnokok.

Elöléptek: a IV. rangfokozat 2. és 3-ik osztályából ugyanazon rangfokozatnak 1. osztályába (840 és 900 koronáról 960 koronára): Stengl Ignác mozd.-vez., Horváth József, Petrovay Győző kal., Duhony Ferencz, Kalinka József György mozd.-vez., Liepischer Béla, Fintor Kálmán, Paulovits Mihály áll. felv., Kerekes István kal., Sály Sámuel áll. felv., Schubert Károly tűzörs. felv., Köhalmly Zoltán, Milók János kal., Buroer Jakab mozd.-vez., Spierer Aron Albert, Füredi Adolf kal., Gaál Gábor táv., Frater Ferencz áll. el., Szócs Győző, Horváth István kal., Wagmann Antal áll. el., Varga János mozd.-vez., Tóth Károly, Guiheil Róbert Antal kal., Agáczy László áll. felv., Borza József kal., Havas Lajos mozd.-vez., Homonnai Sándor áll. el., Seybold Miksa áll. felv., Verbai Vincze mozd.-vez., Tóth János rak.-felv., Pál Károly, Zachariás Ferencz áll. felv., Vastagh Géza rakfelv., Bartók Gábor kal., Desgyek János áll. el., Czvach József távir., Winkovics Sándor, Jáhn Géza áll. felv., Wolfgang Lipót távir., Saáry József áll. felv., Verébelyi József, Balázs Lajos kal., Sencviczky Ferencz mozd.-vez., Berger Miksa áll. felv., Faragó Márk áll. felv., Nyári (Szommer) Károly kal., Stier Ede mozd.-vez., Ardeovanu János mozd.-vez., Jakobits Miklós áll. el., László József rak.-felv., Katona Endre távir., Pávó Pál, Halász András, Dobóczky Szilveszter áll. felv., Győri (Winkler) László, Hurta Gáspár Béla kal., Banyár Ferencz mozd.-vez., Klein Mór kal., Gräfinger Lajos mozd.-vez., Bokor Balázs áll. felv., Váradai János, Barna József, Tokody János, Kristofletti Gyula, Schmorl Henrik, Szűcs Lajos, Pap József mozd.-vez., Kölcsei Adolf, Zámberly Alajos, Vermás Gyula rak.-felv., Ribos András, Jeruss János, László Zsigmond, Pollák Ákos, Vittehen Jenő mozd.-vez., Havas Mór, Zombory István, Wagner János, Komáromi Sándor, Trigárszky Rezső, Wagner Pál, Kocsis Lőrincz, Szokol Ferencz, Nagy Pál, Merksamer Izrael, Opanszky Pál kal., Halavanya Győző, Horváth Lajos, Szabó Károly, Lukács Lajos, Viskovszki Kálmán, Kálnoky Kálmán, Schulcz Ferencz, Stubenwohl Gyula áll. felv., Baranics János táv., Pajcsics József, Vinkler Gáspár, Garai Bernát rak.-felv., Gonda Manó, Rónai István, Halász Gyula, Kuti József kal., Papp Endre, Szilágyi György, Molnár Aladár áll. felv., Viski

József rak-felv., Jaczó József áll-felv., Dobra József rak-felv., Deák Ferencz, Salamon Károly Zoltán, Varga Károly, Brazsák Jenő Ernő, Morvay Ambrus kal., Lagler Antal áll-felv., Marosi József, Pója Sándor kal., Dobrova János, Sziklay Géza áll-felv., Acs Mór, Kalmár József, Horváth József, Horváth Béla, Gerra Béla, Rosenberg Gyula, Fischbein Salamon, Simon László, Esapovic Simon, Miriovszky János, Györfi György, Rodek Péter, Vida Ferencz kal., Simon Imre, Magyar Lajos, Krentz Márton, Banjsak Antal, Stvertka Adolf mozd-vez., Bubeling Gyula főlámpakez., ifj. Irsa József, Krausz Samu, Forster Gábor, Temesváry Gusztáv, Tóth Lajos áll-felv., Aibach Árpád, Hilleprandt Rezső, Heyme Ferencz, Herényi István táv., Benkő Gyula, Szirmai Ede, Kandó Márton, ifj. Neuschwandtner János Miklós rak-felv., Kolozsváry József kocsifelv., Steiner Dávid szer-felv., Bede András, Kricsfalusy Sándor, Zömei Károly, Jancsó István, Kovács Kálmán, Szarka Albert, Buzás Lajos, Benke István, Bede Ignác áll-felv., Rédl Ferencz, Reisner Nándor, Weber János, Hevesi Kálmán, Palánky Ferencz, Radványi József, Váradi Mihály, Szrmeska Manó, Starna István József, Csehok József, Zsuffa József, Kővári Ferencz, Ginder Ádám, Tengelyi György, Ladányi Miklós mozd-vez., Mészáros János, Csik István, Hermann Mihály, Lówy Farkas, Csöke Mihály áll-felv., Hajdu Mihály kocsifelv., Becska József rakfelv., Hornak István áll-felv., Loderer János, Druga Lajos, Hajós Lajos, Orlai Agost Döme, Juhász István rakfelv., Jenőfi Antal, Imm Lipót, Vischnovszky István mozd-vez., Gyökös Lajos áll-felv., Jenei Bertalan mozd-vez., Tóth András áll-felv., Kacsó György Gyula, Komandinger István, Richtmann Mór, Hajdu Lipót, Megyaszai József mozd-vez., Kemény István, Horváth István, Havas László, Hazafi György, Szappanos Péter, Krim Lajos, Szili Antal, Miklósi Dénes, Hajas Illés, Vékony Mihály, Jagar Mátyás, Markovic Ernő, Diósi Lajos, Lulic Lukács, Pártai Károly, Piszker József, Német István, Rabi Imre, Kántor János, Czirkovics István, Rukavina József, Cziráki Ignác, Valkai Keresztély, Mészáros János, Szántó Mózes, Schön Alajos kal., Pogrányi József rak-felv., Szabó Károly, Szász Mihály, Köpl József, Zilahy Sámuel, Kiss Gyula, Tarján Ferencz, Balog István, Barát István, Makó Sándor, Muharos István, Hamar Dániel, Ferenczy Antal, Gerő Béla Bertalan, Politzer Adolf, Szalma János, Kovácsévics Mátyás, Stefanek József, Grün Simon, Háj István, Theodorovits Antal, Smida Miklós, Oszter Ferencz, Kis Szabó Antal, Tisza János, Farkas András, Bakácsi Ferencz, Sári István, Vass Sándor, Fiasch István, Weinfeld Ignác, Erdőhegyi János, Szabó János, Petri Lajos, Bérczi Károly, Csiki István, Fegyveresi Ferencz, Bihari József, Szendrei Károly, Kövér József, Józsa Adolf, Furik János, Szatmáry Sándor, Szilágyi Miklós, Polgár Dávid Izidor, Bács Lajos, Lőcsei Viktor, Rostás Dezső, Szilágyi Miklós, Bell Gyula, Árvay József, Ujvárosy Sámuel kal., Wirth Róbert, Pál Tamás, Molnár Albert, Kovács Gyula Pál, Fleischmann Alajos, Török Ferencz, Bánhegyi Vilmos, Román József, Czákó József, Herczegh Kálmán mozd-vez., Danfi Károly, Szűcs István, Kloszter Antal, Ligeti Jakab kal., D. Gaál Péter, Dózsa János, Széll Kálmán, Szabó Jenő, Kovács Lajos áll-felv., Maloschik István, Bielek Sámuel, Mészáros Lajos, Rothmüller Fülöp, Zsurakovszky Marian, Szatmári Mihály, Lőcsei Dezső, Kiss Sándor, Pap Ferencz, Molnár Jónás rakfelv., Boer György, Fejér Béla, Pálfi József, Farkas Mór, Sas (Schwarz) Emil, Gábor Lajos, Gomilesovits János, Vondra Győző Arthur, Mézes Károly, Konditz Ignác, Grosits Károly, Tóth Imre, Pete Ferencz, Kronstein Sándor, Harovnik Ferencz, Bíró Kálmán, Perémi Ignác, Schön László recte Lázár áll-felv., Andrasich Mihály, Hébenstreit János rakfelv., Szoró László, Virág József, Szilágyi Alajos, Jancsó Ferencz, Büchler Ádám, Tucek Ferencz, Bak Géza, Molnár Izidor, Györfi Lajos, Hantz Mihály, Vári Olvaszthó József, Jónás Károly, Magyar János, Udvardy Gyula, Tankó István, Agg Ferencz, Horgos Fábrián Sebestyén, ifj. Wilček Gyula, Burandik Károly, Nagy Iván, Adler Salamon, Strib István, Strobach Vincze, ifj. Kutzky Gusztáv Adolf, Krakk István János áll-felv., Szabó Antal, Grobarcsik Károly, Végh József, Kovásznai Lőrincz, Jaroschek János, Rontskevits István, Bányai József, Gál Bertalan, Wortmann Henrik, Csatári János, Biner Salamon, Kovács Károly, Gyulai János, Csekő Gyula, Horváth Flórián, Simonfi Márton, Kővári István, Széll János, Deutsch Miksa, Major János, Farkas József, Kiss János, Hajner Antal Gyula, Csaplár József kal., Bogár Zsigmond, Hajszán Imre, Szabó Mihály, Bíró Mihály, Róna Jenő, Hamar Ferencz, Iványi Jenő, Négyedy Ferencz, Ujváry József áll-felv., Piróth Mihály, Bokor János József, Kiniczek József, Kövér Zsigmond, Gross Gusztáv, Tóth András, Váradi István, Miczki Ábrahám Adolf, Ormai Ágost, Herczeg Ferencz, Rostás

György, Rádi József, Szkarosi József, Kapás Ferencz, Zengő Jakab, Havlik Pál, Kirst János, Lakos Lajos, Sonnenfeld Lázár, Czeglédi József, Anti István, Sente János, Gerhát Mihály kal., Böhm Oszkár, Esztergály Zoltán áll-felv., Dávid Ágoston áll-felv., Ravády László, Sipos Lajos, Csizmadia Béla Ferencz, Kolter József, Aranyos Ferencz, Tóth József, Fecske Ferencz rakfelv., Nemes János kocsifelv., Hegedüs Sándor, Szakály György szer-felv., Vadász Ferencz kal., Tompos Jenő, Bárdos Ferencz áll-felv., Fülöp György áll-előlj., Németh János, Kovács György, Varga József áll-felv., Fertner József rakfelv., Han József mozd-vez., Moórung Imre áll-felv., Svagerko Lajos szerfelv., Vizi György, Beck József Jenő, Plugor József áll-felv., Eisenmagen József szer-felv., Balogh Jenő kal., Arnold György rakf., Medveczky József Antal kal., Szász (Szedlacsek) Kálmán, Pásztai János, Szabó Károly mozd-vez., Heckel Péter kal., Dobos Lajos, Harmati (Hromatka) János mozd-vez., Farsang Pál kal., Balogh Zsigmond, Vermesi Emil, Stiaszny Gyula mozd-vez., Enyedi Sándor, Keserü Róbert, Somai Dezső, Hits Béla, Gál Sándor, Károlyi Antal, Kelemen János áll-felv., Kovács Vincze rakf., Gyula Sándor, Juhász Lajos kal., Nagy Ernő Árpád, Zöld István áll-felv., Balázs Gyula kal., Mikes Gyula, Törös Zsigmond rakf., Gelley András szer-felv., Gelley István, Vajda János, Omeisz Lajos áll-felv., Filep János, Réthy Endre, Tóth Mihály, Nagy József, Becski Dávid kal., Szabó Géza rakf., Kovács József, Dömötör József, Léva Lajos mozd-vez., Vadnai Salamon, Pörzsölt Imre, Wager János áll-felv., Farkas József, Somossy János, Dobos Sándor, Patkó Sándor, Oberhäuser János, Magyar József, Kopcsó Mihály kal., Fazekas József, Kosztika Adolf, Szögi István, Rozgonyi János rakf., Hermann Ferencz kocsifelv., Gyurkovits Zoltán, Temesvári Gyula, Szabó Lajos, Keresztes István, Kis Leó mozd-vez., Hornyák József, Szakál Mihály, Vidéki Géza, Aranyosi Ottó, Malonyai Vilmos, P. Takács Károly, Budai Endre, Jánosy Pál, Tóth István, Renner Dezső, Csekme Gyula áll-felv., Daraghy István szer-felv., Komáromy János, Blaskovits István, Vankay Károly, Tamás István kal., Teleki László rakf., Zágossi János, Gáspár Pál áll-felv., Malmos Aladár rakf., Kovács Pál, Molnár Lajos mozd-vez., Szalai János áll-felv., Vass Lajos, Bogyo János, Farkas Károly, Erdélyi Lajos, Balázs Lajos, Brauner Károly, Leichter Sándor, Nyilvay Sándor mozd-vez., Stjedry Gyula, Juras Pál kal., Molnár János, Harangozó István, Forgács István áll-felv., Polgár Elek rakf., Arnold Béla, Homolka Lipót áll-felv., Károlyi József rakf., Dobra Nándor, Szabó Ernő Vilmos, Rehák László, Groszmann József, Sahin Sándor, Komondi Gyula, Miss Károly, Sági Sándor, Wolf Emil, Révy Béla áll-felv., Erényi József, Gjaic János, Kembert István rakf., Ujváry Jenő áll-felv., Szalay Sándor, Fogarassy József rakf., Tombory Virgil áll-felv., Gál József, Márton József, Melicska Sámuel, Tóth György mozd-vez., Czirbesz Samu áll-felv., Dolák Károly, Nagy József, Szelezki Vilmos, Pónyi János, Malmos József, Kossa Ferencz, Peres Albert, Pogonyi Antal, Kudlik András, Ragó György, Gyalokay József, Gruber Emil, Braun István, Ádám Lajos, Körösi József, Mócsi András, Horváth Zsigmond, Platz Elek, Mihályfi Hermann, Iványi Gusztáv mozd-vez.

(Vége következik.)

Felelős szerkesztő: **Temesváry Alajos.**

Cserélni óhajt

állomási előljáró egy olyan kartársával, aki egy felsőbb iskolákkal bíró városba szeretne jutni.
Czim: Állomási előljáró Becskerek, Vámház.

Alkalmi vétel.

Egy faragott, szekrényes szőnyeg-diván 35 frtért, egy matraczos bordeauxbőr-diván 12 frtért, egy kéttámlás ugyanolyan diván 12 frtért és 3 rétű matraczok 4 frttól feljebb azonnal eladók.

Vidéki megrendelések, javítások olcsón és pontosan eszközöltetnek. Budapest, Sajó-u. 2.

Fülöp Béla.